

BARYKADA

WARSZAWA WALCZY

Warszawa, sobota 16 września 1944 r.

Nr. 36/67

Zadania na dziś

W pomocy sojuszników dla Warszawy ciągle jeszcze brak elementu, który umożliwiłby nam zdecydowane przejście do działań zaczepnych przeciw Niemcom: akcji lotniczej na umocnione i wyposażone w ciężką broń stanowiska niemieckie. Dopóki to nie nastąpi — dni walk w stolicy muszą się przewlekać. Dostarczana broń i żywność niewątpliwie ułatwia nam zadania obronne, ale — niemal wyłącznie obronne.

Przed nami — ciężkie jeszcze, ostatnie dni, dzielące nas od zwycięstwa.

Czynnik społeczny, tak potężną rolę odgrywający w działaniach powstańczych, oparty na najściślejszym współdziałaniu wojska i społeczeństwa — doznał pewnego osłabienia, związanego z przedłużaniem się walki i utrudnieniem warunków życia codziennego. Objaw dość naturalny dla tych, którzy wybierają drogi najmniejszego oporu. Lecz my, Warszawa walcząca wybraliśmy przecież drogę najtrwarszą i zdawaliśmy sobie od początku sprawę ze swoich zobowiązań.

Jeżeli władze w obecnych warunkach mają trudności w organizowaniu życia zbiorowego — tym więcej trzeba oczekiwać po dobrej woli społeczeństwa.

Zwalczanie objawów niesubordynacji, nieporządku, pasożytnictwa, panikerstwa — należy do każdego z nas. Władzom meldować trzeba wypadki cięższych wykroczeń czy dywersji, reszta zależy od samokontroli społecznej.

Jesteśmy u siebie. Porządek u nas zależy od nas.

Cechą dnia dzisiejszego musi być przedewszystkim ład.

Finnowie przeciw Niemcom

Wojna fińsko - niemiecka wydaje się pewna, wobec nieopuszczenia Finlandii przez Niemców w przewidzianym terminie. Dowódca niemiecki otrzymuje od Hitlera rozkaz pozostania w Finlandii. Donoszą o rozmowach między sztabem sowieckim i fińskim na temat wspólnej akcji przeciw Niemcom.

Wczoraj doszło do pierwszych starć. Niemcy próbowali obsadzić wyspę Hogland w zatoce Fińskiej. Desant zlikwidowano.

Siły niem. w Finlandii wynoszą 8 dyw.

Położenie ogólne w Warszawie

Lotnictwo niemieckie szachowane przez sowiecką artylerię plotn. i samoloty — zaprzestało niemal zupełnie niszczycielskiej działalności nad miastem. Za to artyleria, moździerz i granatniki podtrzymywały ogień nękający na Czerniaków i poł. część Śródmieścia.

Walki toczyły się głównie w rejonie Książęcej i to z wyjątkową zaciętkością.

Wskutek pożarów opuszczono domy nr. 7 i 9, zresztą natarcia odparto. Podobnie odrzucono silne ataki Niemców z Sejmu.

Na Powiślu i Czerniakowie — pożary, w rejonie przedmieść pld. — wybuchy pocisków artylerii sowieckiej.

Niemcy ewakuują się z niezwykłym pośpiechem przez Ogród Saski. Z pñ. części Mokotowa ewakuowali tysięczne tłumy ludności polskiej.

Lotnictwo sowieckie dokonało dalszych zrzutów nocy dzisiejszej, mianowicie: broni, amunicji i żywności. Dziś rano, silny ogień artyleryjski od wschodu poczynił szkody w pld. części śródmieścia. Można przypuszczać, że był to przenośny nieco obstrzał terenu Sejmu.

Z frontu wschodniego

Wojska rosyjskie po zdobyciu Pragi rozszerzają stan posiadania w kierunku północnym, ku Jabłonnie. Równocześnie trwa nacisk Rosjan na Modlin. Zajęto m. Rynia pod Zegrzem. W ciągu dalszych operacji armii sowieckiej na pñ. od Pragi zajęto: Białolekę, Izabelin, Grodzisk, Stanisławów, Marki, Czarną Strugę, Taragówek i Annapol.

Nad Sanem zajęli Rosjanie Lisko i stację Uherce.

W bitwie o Pragę Niemcy stracili 8.000 zabitych, 70 czołgów i 54 działa.

*

Według niesprawdzonych wiadomości wojska rosyjskie na północ od Warszawy osiągnęły brzeg Wisły na długości 50 i forsują przejście przez rzekę w szeregu punktów. Na pld. od miasta walki toczą się podobno pod Grójcem i na linii Góra Kalwaria — Piaseczno. Patrole rosyjskie przenikają na lewy brzeg Wisły — rzekomo aż do górnego Mokotowa, Potwierdzenia komunikatowego tych wiadomości brak.

Komendant Monter

Generałem Brygady

Wódz Naczelny mianował generałem brygady pułkownika Montera, Komendanta Okręgu Warszawskiego AK, kierującego walką powstańczą w Warszawie i pow. Warszawskim.

Alianci zdobyli Nancy

Sprzymierzeni posuwają się coraz głębiej ku linii Zygfryda. Wojska brytyjskie, które weszły do Niemiec z Holandii po zajęciu Maastrichtu są na północ od Akwizgranu, natomiast Amerykanie z 1-ej armii są już 10 km na wschód od tego miasta. Jest ono otoczone i upadek jego jest spodziewany lada dzień. Kolumna amerykańska na wschód od Akwizgranu zajęła Stolberg i podąża ku Düren i Kolonii, od której jest oddalona o 50 km. Wojska amerykańskie, które wyszły z Eupen zajęły Lamensdorf.

„Militärische Korespondenz” przygotowuje już opinię publiczną do przebicia linii Zygfryda dowodząc, że ni raz zwykłe okopy mają większe znaczenie niż specjalnie skonstruowane linie obronne.

Na południu Amerykanie z III-ej armii sforsowali fanatycznie bronioną przez Niemców linię Mozelli. Nancy i Epinal zostały definitywnie oczyszczone i uwolnione. Wojska amerykańskie są już o 25 km na wschód od Nancy. Na północy Belgii Anglicy ustalili przyczółki na Skaldzie i weszli do Holandii. Anglicy zbombardowali lotnisko w Rosenthal w Holandii. Kanadyjczycy ustalili 6 przyczółków nad Kanałem Leopolda. Polacy są w Sandlofer o 3 km od granicy holenderskiej, podczas gdy patrole polskie dotarły już do granicy holenderskiej.

Na okupowanym terenie niemieckim władze sojusznicze wprowadziły administrację wojskową. Gestapo uciekło przed wkroczeniem wojsk sojuszniczych w pośpiechu, tak że dobytek pozostał.

Porachunki Niemieckie

Komunikat niemiecki podał, że 28.8 podczas nalotu na Weimar, zginęli od bomb wszyscy więźniowie polityczni z obozu konc. w Buchenwald, a m. in. Breitscheid, przywódca socjaldemokratów niemieckich i Thellmann, przywódca komunistów.

W Londynie oświadczone oficjalnie, że dnia tego ani jeden samolot sojuszniczy nie był w okolicach Weimaru. Śmierć przywódców politycznych może być wytłumaczona tylko zbrodnią Gestapo.

W Niemczech rozstrzelano ostatnio ponad 300 wyższych oficerów Wehrmachtu.

Na Bałkanach

Marszałek Tito donosi o wielkich sukcesach w Macedonii, Bośni i Serbii. W dalszym ciągu drogi są niszczone aby nie dopuścić do odwrotu 20 dwuzimni niemieckich znajdujących się na Bałkanach.

500 bombowców sojuszniczych z Włoch bombardowało 3 lotniska w pobliżu Aten oraz bazę dla łodzi podwodnych w Salaminie. Zniszczono dużą ilość Junkersów przygotowanych zapewne do ewakuacji wojsk z wysp morza Egejskiego.

Rosjanie w Słowacji

Po zdobyciu Dukli wojska sowieckie przekroczyły przełęcz Dukielską w Karpatach i nawiązały kontakt z powstańczą armią słowacką.

Niemcy broniący się w Słowacji nie mają zupełnie broni pancernej i muszą ustępować naporowi powstańców.

Wkroczenie Rosjan do Słowacji przy równoczesnym zajęciu Temeszvaru prowadzi do katastrofy dywizje niemieckie w płn. Węgrzech.

Sprawy polskie w Quebec

Konferencja w Quebec zakończy się dziś popoł. Doniesienie korespondentów stwierdza, że sprawa polska jest jednym z głównych przedmiotów obrad.

Bombardowanie Budapesztu

Lotnictwo sowieckie dokonało masowego ataku bombowego na Budapeszt, niszcząc obiekty wojskowe i przemysłowe. Wojska sowieckie zajęły w Transylwanii Georgeni i Prait oraz Turda (8 km od Cluj).

Umowa PKWN

Między Pol. Komit. Wyzw. Nar. i rządem ukraińskiej i białoruskiej rep. rad, podpisano umowę o wymianie ludności, która przed 17 IX. 39 posiadała obywatelstwo polskie. Czas i warunki ewakuacji ludności podane będą do wiadomości później (zapewne po ustaleniu granic na konferencji pokojowej). Umowę podpisał przew. U. S. S. R. Chruszczew, przew. B. S. S. R. Ponomarenko i przew. P. K. W. N. Morawski.

P O K R Ó T C E :

— Goebels zapowiada dalsze drastyczne pociągnięcia dla wydobycia rezerw ludzkich, głosząc walkę „do ostatniego mężczyzny, kobiety a nawet dziecka”.

— Okręty francuskie z Algieru zawinęły do Tulonu.

— W ataku na bazy japońskie na Filipinach Amerykanie zniszczyli w ciągu 2 dni 501 samolotów i 173 okręty japońskie. Opór japoński jest złamany.